

EU-Orientering

LO-Kontoret i Bruxelles
nr.3 – 12. maj 2004

Irsk EU-formandskab under pres for ny traktat

EU-landene deler sig i en række af de forslag, der skal løses inden topmødet i juni. Formandskabet søger også store stridspunkter løst, før det endelige slag i Bruxelles

Det irske EU-formandskab rejser den kommende måned fra hovedstad til hovedstad i EU for at løse op for de knuder, efterårets italienske formandskab snarere fik strammet end løsnet. Frem til topmødet den 17. og 18. juni forsøger premierminister Bertie Ahern at samle trådene på møder med stats- og regeringsledere i samtlige lande for at se, hvor det strammer til, og hvor der er åbninger.

Bertie Ahern sagde efter sine første møder i Litauen og Polen, at han også tager fat på de hårde spørgsmål som stemmevægte i Ministerrådet, der hidtil har skabt de største vanskeligheder. Polen og Spanien stod på topmødet i december fast på de fordele, de to lande opnåede i Nice, da den seneste traktat kom i hus. Nye regeringer i både Polen og Spanien har nu løst op i de hidtidige standpunkter. - Jeg er enig med premierminister Belka (i Polen) om, at det er ønskeligt at forsøge at løse så mange spørgsmål som muligt – også spørgsmålet om stemmevægte – før mødet den 17. juni. Imidlertid kræver det en villighed til at være fleksible og til at indgå kompromiser blandt alle de berørte,

hvis det ønske skal opfyldes, sagde Bertie Ahern efter sit møde i Litauen og Polen. At der skal indgås kompromiser, viser en opgørelse over de udestående spørgsmål. Der er omkring 25 forslag, som landene ikke er enige om. I næsten alle deler landene sig så godt som ligeligt over. Det gælder også i mere følsomme spørgsmål, som om forfatningstraktaten skal henvise til kristne værdier.

Polen, Ungarn, Irland, Italien, Tjekkiet og Slovakiet hører til kredsen af lande, der ønsker at få slået fast, at EU bygger på kristne værdier.

For nogle lande spiller det ind, at en henvisning til værdierne gør forhandlinger om optagelse af Tyrkiet yderst vanskelige. Regeringerne slipper med formuleringen om de kristne værdier for direkte at sige, at de ikke ønsker Tyrkiet optaget. For andre lande vil det det være direkte farligt at få en henvisning med. En diplomat udtrykker det på den måde: Tænk på, hvor mange krige i Europa, der kan føres tilbage til religiøse stridigheder. Selv om Irland støtter de kristne værdier, udtalte Bertie Ahern i begyndelsen af maj, at en direkte henvisning til Gud var utænkelig.

Små landes frygt

EU-landenes udenrigsministre bliver de første, der samlet kommer til at drøfte de mange udeståender. Det sker allerede næste mandag og tirsdag, når de mødes i Bruxelles.

Det religiøse spørgsmål ventes ikke at komme på bordet ved den lejlighed. Derimod formodes det, at irerne prøver at nå til enighed om en række af de mindre stridspunkter.

Formandskabet spillede i sidste uge ud med et oplæg til forhandlingerne. Ierne indfører her, at EU ikke kun skal respektere landenes nationale identiteter, men også ligheden blandt medlemsstaterne. Dermed understreger formandskabet, at EU ikke må domineres af de store lande.

Netop frygten for de store landes dominans har samlet en række mindre lande i en fælles front. Den står samlet både i krav om en kommissær til hvert land. Fronten vil også begrænse de store landes muligheder for at stemme forslag hjem i Ministerrådet og de stores muligheder blokere for, at noget bliver vedtaget, når et forslag ikke kræver enstemmighed.

Et flertal af lande går ind for et såkaldt dobbelt flertal ved afstemninger. Det betyder, at et flertal af lande skal støtte et forslag. Flertallet skal samtidig udgøre en bestemt del af det samlede indbyggertal i EU.

Store lande som Polen, Spanien og Storbritannien har hidtil været imod det dobbelte flertal og lagt sig fast på, at landene tildeles stemmevægte størrelse, som de stemmer efter i Ministerrådet. Men den ny spanske regering åbner op for, at det dobbelte flertal bruges, hvis

blot flertallet af lande også udgør 66 procent af borgerne i EU-landene. Lande, der udgør over 34 procent af indbyggerne, kan dermed blokere for forslag, de er imod.

Spørgsmålet om antallet af kommissærer deler også EU. 8-9 lande står fast på, at der kun skal være 15 kommissærer, der har stemmeret, når den samlede kommission mødes. Det spørgsmål ventes først at blive løst på selve topmødet i juni. Et stort flertal af lande støtter gruppeformandskaber. I dag sieder et land på et formandskab i seks måneder. Omkring otte-ni lande med de store i spidsen ønsker, at der for fremtiden bliver en gruppe, der sammen leder EU-arbejdet gennem en periode. Irland hører til de små lande, der har været imod den ide. Når EU-formandskabet i sit nye oplæg understreger ligheden blandt medlemslandene, kan det være for at understrege, at de store lande hverken kan sætte sig på Kommissionen eller formandskaberne.

Frygt for afstemninger

Et stort stridspunkt bliver også, om flere politiske områder for fremtiden kan afgøres ved flertalsafgørelser. Frankrig hører til lande, der ønsker åbnet for visse sociale spørgsmål og skatteområder. Storbritannien har hidtil stået fast på, at der ikke skal røres ved det, der i dag skal være total enighed om. Den britiske position ventes at blive skærpet, efter regeringen har bebudet, at briterne skal stemme om det samlede resultat af forhandlingerne om en forfatningstraktat.

Den britiske finansminister Gordon Brown tog tirsdag fat på diskussionen på økonomi- og finansministrenes møde i Bruxelles. Brown stod her fast på tidligere

krav om, at Europa-Parlamentet ikke får afgørende indflydelse på EU's budget. Briterne kræver også veto retten bevaret i spørgsmål om EU's langtrækkende budgetter, og at Kommissionen ikke får mulighed for at indlede procedurer mod lande, der bryder stabilitets- og vækstpagten, før økonomi- og finansministrene har udtalt sig. Gordon Brown har tidligere udtalt, at briterne ønsker omkring 25 indrømmelser til det forslag, der er på bordet i dag. Premierminister Tony Blair ventes at skærpe sin tone, når Labours kampagne til Europa-Parlamentet indledes.

Gordon Brown

Alligevel venter diplomater i Bruxelles, at det irske EU-formandskab klarer opgave og kommer hjem med et resultat efter næste måneds afgørende topmøde – måske nok med ændringer i forhold til det nuværende papir, men ikke større omskrivninger.

Europæisk fagbevægelse raser mod EU-forslag om service

Kræver sikkerhed for, at et direktiv om udstationering af arbejdere gælder fuldt ud, og at mulighederne for kontrol af løn- og arbejdsforhold bliver bedre

Den europæiske fagbevægelse og også arbejdsgivere tordner mod direktivet om tjenesteydelser i det indre marked. Som i Danmark anklages forslaget for at skabe forvirring om kontrollen med løn- og arbejdsforhold for lønmodtagere, som deres firma sender til et andet land for at udføre opgaver med service.

- Forslaget skal gøre det enklere at drive virksomhed i EU, men sagen er, at det skaber en lang række uklarheder, siger generalsekretær Harrie Bijen i den europæiske faglige bygge- og træføderation, EFBWW.

Harrie Bijen finder sammen med de europæiske arbejdsgivere i byggebranchen, FIEC, at udspillet fører til den forkerte fri bevægelighed i EU, nemlig den, der giver unfair konkurrence, social dumping og øget sort arbejde. - Direktivet rammer ikke direkte reglerne for udstationering af arbejdere. Dermed skal for eksempel lønmodtagere fra Litauen følge løn- og arbejdsforhold i Tyskland eller Danmark, hvis de bliver sendt dertil af deres firma, som det er angivet i direktivet om udstationering.

Men kontrollen af løn- og arbejdsforholdene for de udsendte bliver et problem, siger Harrie Bijen.

RFBWW og FIEC peger i en fælles udtalelse på princippet om, at virksomheder kun behøver at være registreret i et land og følge landets administrative regler. Men firmaets adresse kan blot være en postadresse eller postboks. - Dermed bliver det i praksis umuligt at få hurtig besked om løn- og arbejdsforhold og føre kontrol. Det er noget af alt det, som må ændres i direktivet, siger Harrie Bijen.

Tjener useriøse firmaer

EU-Kommissionen skrev i januar, da forslaget blev fremsat, at de minimumsbestemmelserne for løn og arbejdsforhold skal følges. ”Det udelukker faren for social dumping”, hedder det i Kommissionens papir.

I det danske BAT-kartel inden for byggeriet peger Gunde Odgaard imidlertid også på, at det ikke kommer til at gælde i praksis, fordi kontrollen med virksomhederne bliver vanskelig.

fortsættes

Udfører et udenlandsk firma opgaver ved siden af det danske, gælder de samme regler for måske nok for de ansattes forhold, men det er næsten umuligt at kontrollere, om reglerne overholdes, for de ansatte er ikke forpligtet til at vise ansættelsespapirer eller andet, og de skal ikke være repræsenteret af en leder fra firmaet, der kan oplyse om arbejdsforholdene. Dermed bliver konkurrenceforholdene ikke ens.

- Det her forslag er ikke lavet af folk, der kender til de egentlige forhold på en arbejdsplads. Det styrker ikke de gode arbejdspladser, som også EU-kommissionen efterspørger, men det giver mere sort arbejde og social dumping og alt det, som Kommissionen også siger, den er i mod, siger Gunde Odgaard.

Samme opfattelse har generalsekretæren for den europæiske transportføderation, Doro Zinke. Hun ser helst, at hele forslaget droppes.

- Vi fik væltet forslaget om liberalisering af forholdene i havnene, fordi Europa-Parlamentet stemte imod. Hvorfor ikke også få det her forslag pillet af bordet, siger Doro Zinke.

Generalsekretæren peger ligesom byggefagene på, at forslaget rummer en række spørgsmål, som ingen i dag kan svare på. Selv om udstationeringsdirektivet rimeligt sikrer løn- og arbejdsforhold, så er grænserne mellem dem og tekniske forhold ikke klare i for eksempel arbejdet i havne. Og de tekniske forhold følger direktivet, så en arbejdsgiver blot skal overholde hjemlandets regler.

- Vi kan ikke acceptere den skelnen mellem teknik og sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, når tekniske forhold på arbejdsstedet også berører arbejdsforholdene, siger Doro Zinke. Hun peger også på, at forslaget dækker den offentlige service, når der er en form for brugerbetaling i servicen.

- Det stod uklart i starten som så meget andet. Men vi har nu fået vished for, at det også omfatter den offentlige sektor, når der betales ydelser for et gode. Så offentlige busser er for eksempel dækket af direktivet, og dermed er der også åbnet for ulige konkurrence, hvis forslaget vedtages i den form, det har nu, siger Doro Zinke.

Nye EU-lande trækker EU mod højre

Europa-Parlamentet bliver mere liberalt efter valget i juni, hvor de nye lande for første gang stemmer om pladser i parlamentet

Den kristelige-konservative gruppe i Europa-Parlamentet bliver styrket og klart den største, når parlamentet samles efter valgene i juni. Det er de ti nye EU-lande, der trækker parlamentet mod højre, forudser to førende britiske valgforskere, der har studeret vælgeradfærden i de hidtidige og nye EU-lande.

Det ny parlament får 732 medlemmer. Af dem kommer omkring 285 fra

konservative og kristelige partier, der er samlet i det Europæiske Folkepartis gruppe, PPE, viser professorerne Simon Rix og Michael Marchs analyser. PPE-gruppen, der tæller det danske konservative folkeparti, får dermed omkring 70 flere medlemmer end den socialistiske PSE-gruppe med de danske socialdemokrater.

PSE-gruppen var den største gruppe i det forrige parlament, men tabte valget for fem år siden og står igen til at indtage pladsen som nummer to i det ny parlament. Men sammen med de grønne og den europæiske venstrefløj vil PSE-gruppen alligevel kunne true den konservative-kristelige gruppe, hvis centrum-venstre-partierne finder sammen. Rix og March venter, at centrum-venstre samlet vil tælle omkring 295 pladser.

Liberalt spillerum

Lederen af PPE-gruppen, den tyske CDU'er Hans-Gert Pöttering, har tidligere udtalt, at et borgerligt flertal skal udnyttes i parlamentet, så centrum-venstre-folk ikke får ledende poster i EU-kommissionen og parlamentet. De to britiske forskere venter da også, at valget kan få betydning for, hvem der bliver ny formand for EU-Kommissionen.

- Med et centrum-højre-flertal i både Rådet og parlamentet kan en politiker, der får støtte fra PPE og de liberale, ikke vente megen modstand mod at blive godkendt som ny formand for kommissionen, skriver Michael March og Simon Rix i deres analyse.

De nye lande øger imidlertid også spændingerne i grupperne. Det skyldes, at en mængde partier i de nye lande ventes at få medlemmer i parlamentet. PPE-gruppen står således til at få medlemmer fra hele tre partier fra Slovakiet. Ja selv et lille land som Letland med kun 11 pladser i parlamentet får måske også medlemmer fra tre partier i PPE-gruppen. PPE-gruppen bliver dermed yderst sammensat og kommer til at spænde lige fra konservative, britiske EU-skeptikere til den mest EU-tro føderalister fra flere lande.

På højrefløjten bliver der også trængsel med en række populistiske og direkte ekstremistiske, nationalistiske og også stærkt religiøse partier. I Polen ventes partigruppen "Selvforsvar for den Polske Republik" at få 16 medlemmer af parlamentet, mens "Ligaen for Polske Familier" står til syv medlemmer eller lige så meget som Socialdemokraterne i Danmark og Venstre tilsammen. Knap 350 millioner vælgere i de 25 EU-lande har mulighed for at stemme. Valgene finder sted mellem den 10. og 13. juni.

Nyrup tror på succes ved EU-valg

Socialisternes seneste triumfer i Frankrig og Spanien må slå igennem i EU, og så venter der et hårdt opgør med højrefløjten, mener den nyvalgte formand for de europæiske socialdemokrater og socialister, Poul Nyrup Rasmussen

De europæiske socialdemokrater og socialister tror, at det politiske vendepunktet er nået. Efter flere års sejre for liberale og konservative i en række lande, er det igen socialdemokraterne og socialisternes tur til at tage roret i EU-landene.

- Vi så det i regionalvalgene i Frankrig og parlamentsvalget i Spanien. Lad os se, om Italien ikke bliver næste sted, hvor vi ser

et regeringsskifte, sagde den nyvalgte formand for det europæiske socialist og socialdemokratiske parti, PSE, Poul Nyrup Rasmussen, efter partiets kongres den 14. maj i Bruxelles. Partiet, der består af 28 partier fra 25 lande, tror trods en britisk vælgeranalyse (se artiklen ovenfor) på succes ved det kommende valg til Europa-Parlamentet. På kongressen vedtog PSE

PSE et fempunktsprogram, der viser de overordnede rammer for partiernes kampagner frem til valgene til fra den 10. til 13. juni. De fem nøglepunkter er: Fremme europæisk vækst, kamp mod fattigdom og skabe flere og bedre job. Bringe EU tættere til borgerne. Løse problemer med indvandring og fremme social integration. Bygge en mere sikker, bæredygtig, fredfuld og retfærdig verden. Fremføre EU som et område for demokrati og lighed.

Poul Nyrup Rasmussen betonedede den kamp om værdier, der går gennem Europa. Socialisterne vil her stå fast på deres ideer. Dermed er der lagt op til et politisk opgør med flere års liberal og konservativ dominans i Europa.

- Vi vil stå lige så fast på vore værdier, som de har stået fast på deres. Vi vil stå lige så fast, når det gælder om at bringe den globalisering, vi oplever, under

kontrol, sagde Poul Nyrup Rasmussen. Europa-Parlamentet bliver her en af kamppladserne. Parlamentet er opdelt i grupper, der næsten alle udgår fra et samarbejde mellem landenes partier. Tidligere var socialisterne og de borgerlige stort set lige stærke. Det seneste valg gav imidlertid et klart borgerligt flertal, og det udnyttede fløjen. PSE håber, at folk i dag forstår, at det er væsentligt, hvem der sidder i parlamentet, og at de derfor bruger deres ret til at stemme.

- Borgerne i EU skal forstå, at det ikke kun har betydning, hvem de vælger lokalt, i deres amt eller til Folketinget. Det har betydning, hvem de vælger til det europæiske parlament. Den politiske kamp vil foregå på alle de fire scener, lokalt, regionalt, nationalt og i Europa, sagde Poul Nyrup Rasmussen.

Kommunister samler sig før EU-valg

De kommunistiske partier samler sig i et fælles europæisk parti i EU før valget til Europa-Parlamentet i juni. Sammen med en række socialistiske partier på venstrefløjen oprettede de på et møde i Rom i weekenden et nyt venstre-parti, der søger en fælles platform for det kommende valg.

Leder af det ny parti er Fausto Bertinotti fra det italienske Rifondazione Comunista, der kommer fra de italienske fagforeninger og opnåede valg i 1999.

Det tyste PDS og de franske kommunister står stærkt i gruppen, der lægger op til et opgør med de sidste rester af stalinismen, som stadig trives blandt især de græske kommunister. I de nye lande står kommunisterne stærkt i Tjekkiet, men også partier fra Estland og Slovakiet indgår i den nye partibevegelse, der går til valg på fred og sociale spørgsmål

Gigantisk omstilling bag Nyt Europa

De 10 nye EU-lande har været gennem 15 års gigantiske økonomiske og politiske omstilling, men stadig lang vej, før velstanden er på niveau med gennemsnittet i det hidtidige EU

Den 1. maj faldt endnu en rest af muren mellem Øst- og Vesteuropa. Da flagene i EU den dag udvides fra 15 til 25, blafrede de politiske vinde frit mellem øst og vest, og et nyt økonomisk og politisk samarbejde åbnede sig for 453 millioner borgere i Europa. En epoke i en lang omstilling blev dermed passeret for de tidligere lande bag jerntæppet. Men processen er langt fra slut, og de nye politiske vinde bliver ikke kun lune forårsagtige, men fører til efterårsstorme og isnende vinterkulde.

De nye lande har allerede mærket til kulden fra den gamle. Regering efter regering i EU indførte frem mod 1. maj regler, der begrænsede de 77 millioner nye EU-borgeres adgang til de gamle lande fra den dag. Den sidste rest af muren er dermed ikke faldet, føler borgerne i øst, hvad også stats- og regeringsledere fra østlandene bemærkede på EU-topmødet i marts.

Den tidligere leder af polske Solidaritet Lech Walesa sagde tidligere på måneden i Europa-Parlamentet, at de hidtidige EU-landes restriktioner var ren kommunisme. - Hvordan kan I komme frem med sådanne ideer. Det er kommunisme, sagde Lech Walesa, der var æresgæst i parlamentet ved en ceremoni, der markerede udvidelsen af EU. At de nye EU-lande ikke modtages med åbne arme i de gamle, viser nye meningsmålinger. Siden efteråret 2003 er troen på udvidelsens velsignelser faldet med fem procent. Kun 42 procent af borgerne i de gamle EU-lande finder udvidelsen positiv, viser en ny måling fra

Eurobarometer.

I Tyskland er tilhængernes antal faldet fra 38 procent af befolkningen til blot 28 procent.

Udbredt fattigdom

Sådanne målinger klinger hult i ørerne på de nye EU-borgere, der føler, at de har været igennem en omstillingsproces, der har ført til mange nye millionærer og milliardærer, men også sociale problemer, der tidligere var ukendte.

- Før uafhængigheden var der også børn, som levede i fattigdom, men de boede ikke i garderne som i dag. Folk tog sig af dem, siger Diana Vasilane til Le Monde. Hun har skabt en organisation for gadebørn i Letland.

I den modsatte ende af den sociale stige troner den polske købmand Jan Kulczuk, der siges at være god for omkring 20 milliarder kroner, og Andrej Babis i Tjekkiet, der kontrollerer over 100 virksomheder.

De nye rige i østlandene har scoret på den privatisering, der er sket i alle landene. De private markeder udgør nu 80 procent af de økonomiske aktiviteter i landene. 80 procent af varerne, der produceres, passerer landegrænser mod kun 40 procent i 1989.

De 10 nye lande har dermed taget hul på EU's indre marked og er i rivende økonomisk udvikling med en vækst, der langt overstiger væksten i det gamle EU. EU-kommissionen venter, at tallene for 2003 viser en vækst på 3,6 procent i de nye lande og blot 0,8 procent i de 15 hidtidige medlemslande. Inflationen er

samtidig under kontrol. Den ventes at være på 2,1 procent. Men flere nye lande kæmper med en høj ledighed. Den er på 14,3 procent i gennemsnit mod 8 procent i de 15 nuværende EU-lande. Ledigheden er dog forskellig i landene. I Polen er den på omkring 20 procent med en ungdomsledighed på næsten det dobbelte, mens ledigheden i både Tjekkiet, Malta, Slovenien, Ungarn og Cypern er under gennemsnittet i EU i dag.

Lave lønninger

Borgerne i de fem lande har også den højeste købekraft blandt borgerne i de nye lande. Men den er alligevel langt fra gennemsnittet i de 15 gamle EU-lande. Cypern har den højeste, men den er kun 77 procent af gennemsnittet i de 15 lande. Ungarerne har en købekraft på lige godt halvdelen af gennemsnittet i EU-15, mens den er en tredjedel i Letland. Igen er der imidlertid forskel på borgernes

muligheder. Mens vesteuropæerne hyppigt har en løn, der er langt større end landets mindsteløn, bliver mange østeuropæere reddet af bundgrænsen. Og den er lav, viser tal fra Eurostat/ETUI. Mindstelønnen spænder fra 56 euro om måneden i Bulgarien (ca. 416,60 kr.) til 451 euro i Slovenien (3.355,40 kr.). I de gamle EU-lande er gennemsnittet på omkring 1.000 euro (7.440 kr.). Slovakiets økonomiminister, Pavol Rusko, sagde i forbindelse med festen for udvidelsen, at der går lang tid, før landet er på økonomisk højde med gennemsnittet i de gamle lande. De nye medlemmer ville samtidig lægge et pres på udviklingen af velfærden, fordi det er umuligt at øge de sociale udgifter og holde de statslige udgifter i ro samtidig.

- Det vil tage Slovakiet 25-40 år at nå de økonomisk stærke EU-lande som Tyskland og Frankrig, sagde Pavol Rusko.

Sociale udgifter stiger i EU

Men en række lande sparer på udgifterne, og i forhold til den generelle vækst i landene faldt udgifterne fra 1996 til 2000

De sociale udgifter stiger i EU-landene. Men de følger ikke længere med den generelle vækst i landenes nationalprodukter, viser tal fra Eurostat.

Frem til 1993 tog de sociale udgifter sig af en større og større del af samfundskagen. Da nåede udgifterne op på 28,8 procent af nationalproduktet, GDP. Derefter hold udgifterne sig på det niveau, men fra 1996 til 2000 faldt de sociale udgifters andel og dumpede ned på 27,3 procent ved årtusindskiftet og 27,5 procent i 2001.

Det er vidt forskelligt, hvad EU-landene bruger på de sociale forhold. Sverige er et af de lande, der har ændret kraftigst på prioriteringen, så de sociale udgifter faldt med næsten seks procentpoint i forhold til hele samfundets lagkage. Men svenskerne ligger stadig i top og brugte i 2001 hele 31,3 procent af GDP på de sociale udgifter.

Frankrig og Danmark følger i hælene, mens Irland ligger i bund med kun 14,6 procent af GDP. Portugal er næstnederst på listen. De to lande er ifølge anden statistik også dem, hvor flest indbyggere risikerer at ryge ud i direkte fattigdom.

Pension og ældrepleje tager sig for den største del af de sociale udgifter i EU-landene. De snupede 46 procent af udgifterne i 2001. Det svarede til 12,2 procent af GDP. Sundhedssektoren er den anden store udgift, mens børne og familierpolitikken kun får omkring otte procent af midlerne.

Faglige ledere i EU-ekspertgruppe

Den europæiske fagbevægelse er pænt repræsenteret i den EU-ekspertgruppe, der frem til november arbejder med at få den såkaldte Lissabon-proces på ret køl. Formanden for gruppen, den tidligere hollandske premierminister og faglige leder, Wim Kok, har sammen med Kommissionens formand udpeget den svenske LO-formand, Wanja Lundby-Wedin til den 13-mands store gruppe. Wanja Lundby-Wedin får følgeskab af både den tidligere formand for den Europæiske Faglige Sammenslutning, EFS, Frits Verzetnitsch og den tidligere generalsekretær for den kommunistiske, spanske landsorganisation, CCOO, Antonio Gutiérrez, der i dag er medlem af socialistgruppen i det spanske parlament. Wim Kok er selv tidligere leder af den største hollandske landsorganisation,

FNV, og tidligere formand for EFS. EU-topmødet i marts besluttede at nedsætte ekspertgruppen, som følger op på den rapport om Lissabon-processen, som en anden ekspertgruppe med Wim Kok som formand afleverede sidste år. Gruppen får til opgave at komme med forslag til, hvordan Lissabon-strategien for vækst, beskæftigelse og social samhørighed kan forbedres. Rapporten bliver et af de væsentlige input til næste forårs topmøde, hvor hele EU's beskæftigelsespolitik kommer til debat. Ekspertgruppen har også medlemmer fra erhvervslivet og forskerverdenen og holdt i begyndelsen sit første møde, hvor gruppens arbejde blev lagt tilrette. Det ventes, at gruppen holder et møde om måneden frem til efteråret.

Hvert 15. sekund: 1 død af arbejdsskade

Hvert 15. sekund dør en arbejder et sted i verden af en ulykke eller skade, der kan føres tilbage til arbejdet. I alt omkommer flere end 2 millioner arbejdere hvert år som følge af en arbejdsulykke eller skade, viser tal fra FN's arbejdsorganisation, ILO. - Regeringer er nødt til at gøre meget mere for sikkerhed og sundhed, og mange arbejdsgivere lever ikke op til deres ansvar for at sikre ordentlige forhold på arbejdspladserne, sagde generalsekretæren for Frie Faglige Internationale, Guy Ryder, da organisationen den 28. april markerede den internationale dag for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen.

Forholdene er i store dele af verden helt anderledes end dem, der kendes i EU. Regler er fåtallige og brydes hyppigt. Men også EU-landene har problemer, om end det ifølge det statistiske kontor Eurostat går fremad. Antallet af dødsulykker faldt med 31 procent fra 1994 til 2001, og de alvorlige ulykker med 15 procent. Men stadig sker der en arbejdsulykke hver femte sekund i EU-landene. 4,7 millioner arbejdsulykker fører til sygeperioder på over tre dage.

Danmark hører til de lande, hvor antallet af ulykker er faldet mest. Store fald er der også sket i Tyskland og Italien, mens ulykkerne er steget med 13 procent i Sverige, 10 procent i Storbritannien og 6 procent i Spanien.

Mænd er mere udsatte for arbejdsulykkerne end kvinder, mens kvinder hyppigere end mænd bliver udsat for fysisk og psykisk vold på arbejdspladserne. Hele 10,2 procent af kvinderne føler sig udsat for former for mobning og chikaner. 3,5 procent direkte for seksuelle chikaner.

EU-Orientering udgives af LO-Kontoret i Bruxelles.

Adresse: LO-DK-office, Bld. du Roi Albert II, 5/24

B-1210 Bruxelles. tel. 00-32-2-2040690 -

fax: 00-32-2-2035657

Redaktion: Peder Munch